

Lessuggestie 16

10 JAAR EN OUDER

In de wereld

bij hoofdstuk 14, 15 en 16

Bedoeling

De bedoeling van deze oefening is te onderzoeken op welke schaal van inclusie kinderen zich nog kunnen identificeren en welke verantwoordelijkheid ze daaraan verbinden.

Startactiviteit

Jan Mens
slaapkamer
eerste etage
Rozenlaan 25
Bloemenbuurt
Middelburg
Walcheren
Zeeland
Nederland
Benelux
Europese Unie
Wereld
Universum

Dit kunnen kinderen doorzetten tot interplanetaire stelsels.

Laat ieder kind voor zichzelf zo'n lijstje maken. Kijk terwijl de kinderen bezig zijn hoever ze hierin gaan: welke schaal gebruiken ze (nog) wel en welke niet? De gedachte achter zo'n lijstje is dat je erbij hoort op elke schaal, hoewel die steeds groter wordt.

De gesprekken hierna kun je eigenlijk op elke schaal van erbij horen voeren, ook bijvoorbeeld op de schaal van Nederland (maar dat is waarschijnlijk te veel van het goede). Ons advies is in gesprek 1 te focussen op een nabije schaal (de buurt en de plaats) en in gesprek 2 op een grote schaal (de mens, de aarde).

16a Groepsgesprek 1

Vergelijk met elkaar wat de kinderen hebben opgeschreven. Begin met enkele

kleinere schalen, bijvoorbeeld:

- ▶ Staat de buurt waar je woont erbij?
- ▶ Staat de plaats waar je woont erbij?
- ▶ Hoor je bij die buurt en bij die plaats?
- ▶ Wat betekent dat: bij de buurt horen en bij de plaats horen?

Laat een paar kinderen kort enkele punten noemen en kijk de kring rond om na te gaan of de anderen hiermee instemmen.

Breng dan het volgende in (als een van de kinderen er al zelf mee gekomen is, heb je dat natuurlijk aangegrepen): 'Als je ergens bij hoort, hoort daar ook een verantwoordelijkheid bij, je moet er iets voor doen, je moet ergens voor zorgen. Van hun ouders moeten de meeste kinderen hun kamer netjes houden en af en toe iets doen in huis of voor de familie. Dat noemen we: je hebt hier ook een verantwoordelijkheid voor. Welke verantwoordelijkheid heb jij voor je straat, voor je buurt, voor je stad en voor de mensen die daar wonen?

En hebben anderen een verantwoordelijkheid voor jou?'

We gaan er op deze plaats van uit dat deze vragen al genoeg stof geven tot gesprek. Dan kun je een volgende keer doorgaan met groeps gesprek 2. Je kunt het tweede gesprek ook direct koppelen aan het eerste.

In de suggestie voor gesprek 2 focussen we op de mens en op de aarde (wereld). Het is aan te raden een van de twee te kiezen om goed te bespreken, afhankelijk van wat kinderen al inbrengen.

16b Groepsgesprek 2

We vertrekken weer van de lijst die de kinderen hebben opgesteld. De vorige keer zijn we gestopt op de schaal van de plaats, nu gaan we verder: wat komt er na de buurt en de plaats? Zijn er kinderen die de mensheid hebben opgeschreven? Aarde of wereld zullen er zeker bij zijn.

- ▶ Hoor jij ook bij de mensheid?
- ▶ Hoor jij ook bij de aarde (of de wereld)?
- ▶ Wat betekent bij de mensheid horen?
- ▶ En wat betekent bij de aarde horen?

Verzamel hierover enkele punten die kinderen noemen. Misschien is het nodig om de kinderen daarbij te helpen. Dit verdient in elk geval meer aandacht dan de punten die in het vorige gesprek genoemd zijn, omdat het bij de mensheid (of de aarde/wereld) horen voor kinderen abstracter is dan bij een buurt horen.

Vraag de kinderen dan: 'Als je ergens bij hoort, hoort daar ook een verantwoordelijkheid bij, je moet er iets voor doen, je moet ergens voor zorgen. Welke verantwoordelijkheid heb jij voor de mensheid, voor de aarde/wereld? En heeft de wereld een verantwoordelijkheid voor jou?'

Laat de kinderen als afsluiting de lijst die ze hebben opgesteld mooi opmaken met pictogrammen en kernwoorden uit de gesprekken.